

Vzdělávání: Biblický základ pro rovnocenné partnerství ve službě 3.

Fuller Theological Seminary

Vzdělávání

David M. Scholer

**Biblický základ
pro rovnocenné partnerství ve službě 3.**

Vzdělávání

Ženy ve službě

Biblický základ pro rovnocenné partnerství ve službě 3.

V následujícím článku představujeme postoj *Fuller Theological Seminary* k ženám ve službě, jak jej popsal a biblicky podložil zesnulý profesor Nového zákona David M. Scholer.

Základ u Pavla

List Galatanům 3,28, stejně jako Skutky apoštolů 2, je již stovky let citován jako základ pro ženy v kazatelské službě. Odpůrci žen v kazatelské službě často tvrdí, že Galatským 3,28 se týká pouze duchovní skutečnosti rovného přístupu k Bohu skrze víru v Ježíše Krista. Text se na to skutečně odvolává, ale zjevně zahrnuje i další skutečnosti. Existují tři tradiční dvojice, které odrážejí tři základní společenské rozdíly vzájemné nevraživosti v rámci prvního století našeho letopočtu v Římské říši. Pavlovo prohlášení by nemělo o nic menší skutečný společenský dopad, než by mělo prohlášení amerického kazatele v padesátých letech minulého století, že “v Kristu Ježíši není ani černý, ani bílý”.

Dále konflikt Pavla a Petra zaznamenaný v listu Galatanům 2,11-14 ukázal, že prohlášení “ani Žid, ani Řek” mělo sociální důsledky v životě církve. Podobné důsledky má Pavlův dopis Filemonovi, když žádá Filemona, aby přijal Onezima jako drahého bratra v Pánu stejně jako Pavel (Filemon 15-17)! Pavlovo prohlášení o muži a ženě mělo důsledky i pro život církve. Nejde o to, že by se stíraly Bohem stvořené rozdíly mezi mužem a ženou, ale o to, že pohlavní odlišnost neurčuje účast v Kristově církvi pro osoby stvořené k Božímu obrazu.

Na vzájemnost mužů a žen v Kristu upozorňuje Pavel také ve dvou pozoruhodných pasážích 1. listu Korintským. V 1 Kor 7,3-5 Pavel jasně říká, že sexuální vztahy mezi mužem a ženou jsou záležitostí vzájemnosti a rovnosti v úctě i v právech. Takový postoj vyrůstal z lásky a inkluзивity Krista a byl v přímém rozporu s převládajícím židovským a pohanským názorem v Římské říši, že manžel má vůči své ženě veškerá sexuální práva. V 1 Kor 11,11-12 Pavel připojuje důrazné a výslovné tvrzení o vzájemnosti mužů a žen, aby jeho diskuse o pokrývkách hlavy nebyla špatně pochopena jako diskuse proti spoluúčasti žen.

Diskuse o pokrývkách hlavy žen v 1K 11,2-16 jasně naznačuje a předpokládá, že se ženy stejně jako muži zapojují do modliteb a proroctví (1K 11,5). Účast na proroctví je “nejvyšším” darem v církvi, protože je prostředkem budování, povzbuzení a útěchy v církvi (1K 14,3). Takové budování je smyslem společného života církve a pod vedením Ducha svatého představuje výkon autority a učení v církvi.

Pavel tedy uzavírá první část své diskuse o pokrývkách hlavy (1 Kor 11,2-10) konstatováním, že ženy by měly mít na hlavě autoritu. 1. Korintským 11,10 se v češtině málokdy překládá přesně (nejčastěji se setkáme se slovy “znamení autority” nebo “závoj”), ale Pavel tvrdí, že ženy mají autoritu, přičemž používá své běžné slovo, které vždy znamená aktivní vykonávání autority (a nikdy její pasivní přijímání).

V Pavlových listech je také jmenovitě uvedeno dvanáct žen, které s ním spolupracovaly při službě evangelium. To je nejčastěji opomíjený doklad z Nového zákona, který se týká účasti žen ve službě.

Tři ženy jsou známy jako vedoucí domácích církví (jediný typ církve, který v prvním století existoval!): Chloe (1Kor 1,11), Nymfa (Kol 4,15) a Apfie (Filemonovi 2). K této skupině můžeme přidat Lydii, Pavlovu vedoucí domácí církve známou ze Skutků 16.

Pavel uvedl, že čtyři ženy - Marie, Tryfena, Tryfosa a Persis (Římanům 16:6, 12) - velmi tvrdě pracovaly v Pánu. Řecké slovo překládané jako “velmi usilovně pracovat” používal Pavel velmi

pravidelně k označení zvláštní práce v rámci služby evangelia, včetně své vlastní apoštolské služby (1. Korintským 4:12; 15:10; Galatským 4:11; Filipským 2:11): 16; Kol 1,29; 1 Tim 4,10; viz také Sk 20,35), stejně jako o práci ostatních ve službě, v každém případě vedoucích a autoritativních osob (1 Kor 16,15-16; 1 Sol 5,12; 1 Tim 5,17). Pro Pavla tedy výraz “pracovat velmi tvrdě” nebyl příležitostným termínem, který by odkazoval na podřadné úkoly.

V Římanům 16,3-4 Pavel pozdravil Priscillu a Akvilu. Tento manželský pár je v Novém zákoně zmíněn šestkrát. Je příznačné, že Priscilla je obvykle zmíněna jako první, protože podle kulturního vzoru by měl být nejprve jmenován manžel. To může naznačovat, že Priscilla byla důležitější nebo viditelnější vedoucí, a může to naznačovat, že měla vyšší společenské postavení a/nebo větší majetek než Akvila.

Pavel naznačil, že on i všechny sbory z pohanů jsou oběma zavázáni. Pavel označil Priscillu a jejího manžela Akvilu za “spolupracovníky v Kristu Ježíši”, což je termín, který se pravidelně používá pro další vedoucí ve službě evangeliu: Urbana (Římanům 16,9), Timotea (Římanům 16,21), Tita (2 Korintským 8,23), Epafrodita (Filipským 2,25), Klementa (Filipským 4,3), Filemona (Filemonovi 1), Démase a Lukáše (Filemonovi 24), Apolla a sebe (1 Korintským 3,9) a několik dalších (Koloským 4,11).

Ve Filipským 4,2-3 se Pavel zmiňuje o dvou ženách, Euodii a Syntyche, které také zařadil “spolu s Klementem a ostatními mými spolupracovníky”, a poznamenává, že tyto dvě spolupracovnice “bojovaly po mém boku ve věci evangelia”, což je výraz podobný výrazu “velmi tvrdě pracovaly v Pánu”, který se vztahuje na čtyři ženy zmíněné v Římanům 16. V Římské epištole se Pavel zmiňuje o dvou ženách, které “pracovaly v Pánu”. Vzhledem ke Sk 16,11-40 není překvapivé, že se ve filipínském sboru objevily dvě takové vedoucí ženy.

Fobé, o níž se obvykle předpokládá, že byla tou, která doručila Pavlův dopis do Říma, je Pavlem vřele pochválena římské církvi (Řím 16,1-2). Fobé je označena jako “služebnice sboru v Kenchreji”. Ačkoli se někteří domnívali, že slovo “služebnice” zde znamená “diakonka” (nebo “diakonka”), je to velmi nepravděpodobné, protože ostatní novozákonní texty, které se týkají úřadu diakonky, uvádějí v bezprostřední souvislosti s ním úřad biskupa (Flp 1,1; 1Tm 3,8.12).

Pavel tento výraz “služebník” pravidelně používal pro osoby, které byly jasně chápány jako služebníci evangelia: (Římanům 15,8), Apolla (1 Korintským 3,5), Epafra (Koloským 1,7), Timotea (1 Timoteovi 4,6), Tychika (Efezským 6,21; Koloským 4,7), sebe (1 Korintským 3,5; Efezským 3,7; Koloským 1,23.25) a obecně (2 Korintským 3,6; 6,4; 11,15.23). Fobé je tedy třeba chápat i jako služebnici (vedoucí/kazatelku/učitelku) sboru v Kenchreji.

Pavel označil Andronika a Junii za “vynikající mezi apoštoly” (Římanům 16,7), což je výraz, který je zahrnuje do apoštolského kruhu. V českých překladech je Juniáš mužské jméno, ale neexistují žádné důkazy o tom, že by takové mužské jméno v 1. století n. l. existovalo. Ženské jméno Junia však bylo běžné. Z řecké gramatiky věty v Římanům 16,7 vyplývá, že mužská i ženská podoba tohoto jména by se psala stejně.

Je tedy třeba rozhodnout - na základě dalších důkazů -, zda se jedná o ženu (“Junii”), nebo o muže (“Juniáše”). Vzhledem k tomu, že Júnie je jméno doložené v prvním století a že velký církevní otec a komentátor Pavla ve čtvrtém století Jan Chrysostom (žádný přítel žen ve službě) chápal zmínku tak, že jde o ženu Júnii, měli bychom ji tak také číst. Ve skutečnosti byla až ve třináctém století změněna na Junias!

Těchto třináct žen, které zde byly zkoumány (Lýdie, Chloe, Nymfa, Apfie, Marie, Persis, Tryfena, Tryfosa, Priscilla, Euodie, Syntyche, Fóbe a Junia), poskytuje jasný Pavlův důkaz, že se ženy stejně jako muži podílely na službě evangeliu. Pavlova běžná terminologie nečinila žádné rozdíly v rolích

nebo funkcích mezi muži a ženami ve službě.

(pokračování příště)

David M. Scholer
profesor Nového zákona
[Fuller Theological Seminary](#), Houston, Texas

David M. Scholer

Dr. David M. Scholer

Autorem této eseje je zesnulý **David M. Scholer**, který jako profesor Nového zákona zůstane dlouho v paměti pro své odhodlání vybavit a posílit ostatní prostřednictvím svého vyučování a svého laskavého ducha. S dovolením je převzat ze série článků, které původně vyšly v časopise *The Covenant Companion*, 1. prosince 1983, 15. prosince 1983 a v lednu 1983.

Další díly:

[Biblický základ pro rovnocenné partnerství ve službě 1.](#)

[Biblický základ pro rovnocenné partnerství ve službě 2.](#)

[Biblický základ pro rovnocenné partnerství ve službě 3.](#)

[Biblický základ pro rovnocenné partnerství ve službě 4.](#)

[Biblický základ pro rovnocenné partnerství ve službě 5.](#)

-van-

Můžete také navštívit naši facebookovou stránku [Baptisté - Síť víry](#) nebo facebookovou skupinu [Zpravodaj Baptisté - Síť víry](#)